РАМКА ЗА ВЪТРЕШНА ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Настоящата рамка за вътрешна оценка на качеството в предучилищното образование има за цел да подпомогне образователните институции да осигуряват съвременно, приобщаващо и дете-центрирано образование и грижи за всяко дете. В условията на все по-разнообразни потребности и реалности, рамката предлага ясна и адаптивна структура за самооценяване, стимулираща постоянен професионален растеж и сътрудничество с всички заинтересовани страни.

Качеството на предучилищната образователна среда се разглежда като право на всяко дете, осигуряващо равен достъп независимо от неговия произход, културна принадлежност, език или специални възможности. За целта всяка институция трябва да изгражда условия, които подкрепят цялостното развитие — когнитивно, социално, емоционално и физическо — в една безопасна и стимулираща среда, в която играта е основен метод на учене.

Персоналът играе ключова роля като професионалисти, които прилагат доказани педагогически практики, отворени към иновации и взаимно обучение. Акцентира се върху важността на активно включване на децата и техните семейства, като партньори в образователния процес, и върху координирането с местната общност и други институции за по-цялостна подкрепа.

Оценката на качеството се базира на събирането и анализа на данни, включително обратна връзка от деца, родители и специалисти, с цел системен мониторинг и последващо подобряване. Рамката е гъвкава и може да бъде адаптирана спрямо специфичните контексти, като насърчава иновативни решения и устойчиво развитие, ориентирано към благосъстоянието и успеха на всяко дете.

Област „Достъп“

Предложенията за извършване на самооценяване подчертават значението на участието на семейството и зачитане вижданията на децата в процеса, както и създаването на достъпна и стимулираща среда. Насоките по всяко от тези предложения за самооценяване могат да бъдат разработени допълнително като част от план за внедряване.

Позиция	Индикатори	Пояснения	Въпроси за самооценяване	Коментари и тенденции
1. Предучилищно образование, което е налично и достъпно за всяко дете	1.1. Дял на децата с редовно участие 1.2. Дял с достъпно място	Редовното посещение над 67% през учебната година; мерки за насърчаване на редовното присъствие	Какво е съотношението записани/кандидатствали? Какви мерки се предприемат за редовно посещение? Какви допълнителни мерки могат да се приложат?	Акцентира се върху равния достъп и осигуряването на предучилищно образование за всички деца над 3 години
2. Предучилищно образование, което насърчава участието, засилва социалното приобщаване и приветства многообразието	Деца и семейства, включени в предучилищно образование независимо от пол, етнос, език, социален статус, специални нужди	Приобщаващ подход според индивидуалните потребности; обучение на персонала за работа в мултикултурна среда	До каква степен персоналът адаптира своите подходи? До колко се прилагат целенасочени форми на взаимодействие със семействата? Има ли подкрепа за деца със специални образователни	Подчертава индивидуализация на подходите и насърчаване на социална интеграция и увереност в детската градина

ПРОЕКТ

			потребност/различен майчин език? Колко персонал е обучен за работа в мултикултурна среда?	
3. Предучилищно образование, което отговаря на нуждите и желанията на семействата и на децата	Гъвкаво работно време, активна подкрепа на семействата, допълнителни дейности	Поставяне на детето в центъра, поощряване на инициативност и участия на родителите и специалистите	Дали правилата за посещение осигуряват гъвкавост? Има ли обществено финансирани допълнителни дейности? Осигурена ли е безопасна и стимулираща учебна среда?	Насърчава партньорство със семейства и реагиране на индивидуалните нужди и предпочитания на децата

Област „Персонал“

Персоналът в сферата на предучилищно образование се нуждае от подходяща комбинация от компетенции, за да работи с деца. Това е от решаващо значение за осигуряването на висококачествени услуги, тъй като дава възможност на персонала да постави своята педагогическа практика в контекст и да я адаптира така, че да отговори на разнообразните нужди на децата и семействата.

Инвестициите в системите, които подпомагат персонала (както съществуващата работна сила, така и новите в професията), водят до подобряване на качеството, укрепват мотивацията и задържат персонала в системата, както и подобряват цялостното развитие на децата.

Позиция	**Индикатори**	**Пояснения**	**Въпроси за самооценяване**	**Коментари и тенденции**

ПРОЕКТ

4. Добре квалифициран персонал, който преминава първоначално и продължаващо обучение, позволяващо му да изпълнява своята професионална роля	Делът на квалифицирания персонал с осигурена подкрепа за развитие, с продължаващо образование, съответстващо на ролята им	Непрекъснато професионално обучение и въвеждащо обучение за новопостъпили	Колко често персоналът получава супервизия и обучения? Какъв е процента на квалифицираните служители?	Значение на непрекъснатото професионално развитие и съобразяване с национални стандарти
5. Персонал, за който са осигурени благоприятни условия на труд, включително професионално ръководство, създаващи възможности за наблюдение, рефлексия, планиране, работа в екип и сътрудничество с родителите и семейството	Съотношение на заплащане спрямо отговорностите, съотношение деца/персонал, време за подготовка и рефлексия	Справедливо възнаграждение, подходящо съотношение за качествена работа, време за педагогическо планиране	Какво е съотношението между деца и персонал? Има ли време за подготовка и педагогическа рефлексия? Колко адекватно е възнаграждението?	Мотивираният и добре обучен персонал повишава резултатите и стабилността

ПРОЕКТ

Област „Образователно съдържание“

Образователното съдържание (включително стандарти, програмни системи) трябва да включва общи цели, ценности и подходи, които отразяват очакванията на обществото за ролята и отговорностите на детските градини, детските ясли и училищата и насърчават развитието на децата.

Добре балансираната комбинация от образование и грижи може да насърчи благосъстоянието на децата, положителната им представа за себе си, физическото, социалното, психическото и когнитивното им развитие. Опитът на децата и тяхното активно участие трябва да бъдат високо ценени, а значението на ученето чрез игра трябва да бъде разбрано и активно подкрепяно.

Позиция	Индикатори	Пояснения	Въпроси за самооценяване	Коментари и тенденции
6. Образователно съдържание, основано на педагогически цели, ценности и подходи, което дава възможност на децата да разгърнат пълния си потенциал и адресира тяхното социално, емоционално, когнитивно и физическо развитие и тяхното благосъстояние	6.1 Използване на ДОС за предучилищно образование	Образователното съдържание трябва да отговаря на държавните стандарти, осигурявайки еднакво качество	Разработва ли се програмната система в съответствие с ДОС за предучилищното образование? Използват ли се външни ресурси при изработването на програмната система?	Акцент върху съответствието с държавните образователни стандарти и иновации от европейски и световни практики
	6.2 Холистично развитие на децата	Подкрепа на социалното, емоционалното, когнитивното и физическото развитие	Стимулира ли програмната система и педагогическите подходи за цялостно развитие?	Цялостен подход, който интегрира играта, емоционалното учене и двигателните умения

ПРОЕКТ

7. Образователно съдържание, което насърчава персонала да подкрепи развитието и способностите на децата, да си сътрудничи с колеги и родители и да осъществява критична оценка и самооценка.	7.1 Дете-центрирано учене чрез игра	Играта като основен метод, адаптиран според индивидуалните нужди и интереси	Колко гъвкаво е съдържанието да се адаптира към интересите на децата?	Насърчава автономността на детето и активното му участие
	7.2 Конструктивни взаимодействия и партньорство	Уважение и сътрудничество между деца, родители и персонал	Как се осъществяват положителни взаимодействия и подкрепа?	Изграждане на социални умения и партньорски отношения с общността

Област „Наблюдение и оценка“

Наблюдението и оценката трябва да спазват и да отговарят на всички законови изисквания, свързани с използването на лични данни. Целта на наблюдението и оценката е резултатите от тях да са в подкрепа на децата и семействата и да предоставят увереност на местните общности относно качеството на образование и грижи в ранна детска възраст (ОГРДВ) / предучилищно образование.

Всички заинтересовани страни, включително персоналът, трябва да бъдат включени в дейностите по наблюдение и оценка. Всяка институция за ОГРДВ трябва като минимум да събира и използва един и същ набор от данни, за да влияе в посока подобряване на качеството на предоставяните услуги. Информацията и данните от наблюдението следва да се използват за анализ и оценка на качеството на предоставяното ОГРДВ и за планиране и реализиране на дейности за подобрения на ниво институция.

ПРОЕКТ

Позиция	Индикатори	Пояснения	Въпроси за самооценяване	Коментари и тенденции
8. Наблюдение и оценка, които позволяват събиране на информация на местно, регионално и/или национално равнище с цел планиране на политики и мерки за повишаване на качеството	8.1 Използване на данни за планиране и подобрение	Ефективна систематика за събиране и анализ на педагогически и административни данни	Използват ли се данни системно за подобрение?	Значение на данните за информирано управление и качество
	8.2 Достъпност на информация за качеството	Публична отчетност и прозрачност пред родители и общност	Колко публични са данните за качеството?	Отвореността повишава доверието и ангажираността
9. Координирани системи за наблюдение и оценка в защита на правата и на висшия интерес на детето на ниво	9.1 Проследяване на развитието и благосъстоянието	Фокус върху индивидуалните нужди и подкрепа на рискови групи	Осигурява ли се регулярна обратна връзка за развитието на детето?	Акцент върху индивидуалния напредък и ранна намеса

ПРОЕКТ

институция, община, област				
	9.2 Повишаване качеството на взаимодействие	Оценка и развиване на качествени социални и педагогически взаимоотношения	Как се повишава качеството на педагогическото взаимодействие?	Високо качество на взаимодействията повишава желанието за участие и постигането на очакваните резултати

Област „Управление и финансиране“

Индикаторите в тази област подчертават колко е важно институциите за образование и грижи в ранна детска възраст (ОГРДВ)/ предучилищно образование да синхронизират действията си, за да отговорят на нуждите на децата и техните семейства. Това включва предоставянето на точна информация; установяването и развитието на партньорски отношения с родителите; съсредоточаването върху нуждите на децата и тяхното развитие.

Качеството на управлението и финансирането се измерва най-добре на системно ниво. Това помага да се очертае до каква степен са добре синхронизирани различните елементи на системата за образование и грижи в ранна детска възраст (ОГРДВ) / предучилищно образование. ОГРДВ и колко добре са съгласувани образователните, здравните и социалните услуги, за да посрещат нуждите на всяко дете.

Позиция	**Индикатори**	**Пояснения**	**Въпроси за самооценяване**	**Коментари и тенденции**
10. Заинтересовани страни, които имат ясно и споделено разбиране за ролята и отговорностите си и готовност за	10.1 Партньорства с родители и заинтересовани страни	Изграждане на устойчиви партньорства за съвместно развитие и управление	До каква степен институцията развива и прилага партньорски модели?	Важността на сътрудничеството за цялостна подкрепа към децата

ПРОЕКТ

сътрудничество с партньорски организации				
	10.2 Междусекторна координация на общинско ниво	Системна връзка с различни социални и здравни служби	Колко ефективна е междусекторната комуникация?	Междусекторният подход повишава качеството и покрива всички нужди
11. Нормативна уредба, финансиране и регулярна отчетност, които подпомагат универсалния достъп до висококачествено предучилищно образование	11.1 Допълнително финансиране за уязвими групи	Социални мерки за подкрепа на деца и семейства в риск	Как се осигуряват и управляват средствата? Има ли достатъчно средства за подкрепа на нуждаещи се?	Фокус на социалната справедливост и приобщаване
	11.2 Политики за наблюдение и контрол на бюджета	Ефективна отчетност и прозрачност в управлението	Има ли гъвкави и прозрачни процедури за бюджетен контрол?	Системите за контрол са задължителни за доброто управление

ПРОЕКТ